

Лукіна Тетяна Олександрівна,

доктор наук з державного управління, професор кафедри управління освітою Національної академії державного управління при Президентові України, головний науковий співробітник лабораторії моніторингових досліджень якості освіти Інституту педагогіки АПН України

ЯКІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Анотація

У статті розкриваються основні напрями забезпечення та поліпшення якості професійної освіти державних службовців.

Ключові слова: якість професійної освіти державних службовців, програми професійної підготовки державних службовців, якість професійної компетентності державного службовця.

Проблема гарантування, забезпечення та поліпшення якості освіти державних службовців відповідно до професійних потреб, їх освітніх особистісних запитів та вимог суспільства є однією з центральних у питаннях розвитку національних систем освіти та реалізації положень Болонської декларації. Вирішення її нерозривно пов'язане із реалізацією низки заходів, що умовно поділяються на три основні напрями, а саме:

- теоретико-методологічний – з'ясування сутності поняття якості професійної освіти державних службовців, формулювання переліку їх професійних, ділових та особистісних компетенцій, визначення критеріїв і показників цієї якості;
- навчально-методичний – оновлення змісту навчальних дисциплін, їх максимальне наближення до реальних потреб державних службовців, визначених завданнями державних документів і програм, розробка й впровадження у навчальний процес практичних курсів, тренінгів, зокрема з лідерства, психології управління конфліктами, управління людськими ресурсами, управління проектами, аналізу й оцінювання політики тощо;

- організаційний – створення національної (незалежної, зовнішньої) та інституційної систем комплексної оцінки рівня професійної підготовки й професійної компетентності державних службовців. З державної точки зору дане завдання вирішується шляхом поширення національних механізмів забезпечення якості на всі програми, що реалізуються у навчальних закладах з навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців з аналогічними установами з інших країн. На інституційному рівні вирішення цієї проблеми означає створення й впровадження у перспективі у кожному навчальному закладі, що займається навчанням, перепідготовкою та підвищення кваліфікації державних службовців, сертифікованих систем самооцінки й контролю за результатами навчання та професійної підготовки слухачів, заснованих на міжнародних стандартах ISO.

Найбільш поширеною є думка про те, що якість освіти – це відповідність отриманих результатів певним вимогам, нормам, стандартам [5]. Інакше кажучи, якість освіти визначає корисність, цінність об'єктів, їх придатність задовольнити певні потреби або реалізувати визначені цілі, норми. Отже, *якість професійної компетентності державного службовця* може тлумачитися як міра відповідності рівня його обізнаності (авторитетності) у питаннях державного управління та сформованості навичок його здійснення вимогам, що ставляться до професіоналів у цій сфері. Зазначені вимоги є динамічною, інтегральною характеристикою, яка містить не тільки академічні знання, а й значний обсяг практичних навичок різної спрямованості (теорія й практика державного управління, управління персоналом, управління людськими ресурсами, знання психології управління й психології особистості, ораторське мистецтво, основи лідерства, аналіз політики та оцінка прогнозу й вироблення рекомендації, стратегічне планування та багато інших) [4]. Не зважаючи на затвердження Державного галузевого стандарту, питання змістового наповнення програм навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців залишається відкритим.

Особливу роль у поліпшенні якості професійної компетентності державних службовців має відігравати індивідуальний підхід до навчання, перепідготовки та підвищення їх кваліфікації, якому в межах Болонського процесу віддається важливе значення. Зважаючи на складність функціонування системи державного управління, специфіку діяльності окремих служб, структур і систем доцільним стає широке використання індивідуальних програм професійної підготовки державних службовців, корекції їх особистісних та ділових якостей.

Список використаних джерел

1. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна – Болонья – Саламанка – Прага – Берлін) / Упоряд. Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. – Київ - Тернопіль: Вид – во ТДПУ ім. Гнатюка, 2003. – 52 с.
2. Болонский процесс: нарастающая динамика и многообразие (документы международных форумов и мнения европейских экспертов) /Под ред. В.И. Байденко. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, Российский Новый Университет, 2002. – 397с.
[//http://www.bologna.mgimo.ru/](http://www.bologna.mgimo.ru/)
3. Ван дер Венде М.К. Болонская декларация: расширение доступности и повышение конкурентоспособности высшего образования в Европе // Высшее образование в Европе. -2000. - № 3. -Том XXV.
4. Десмонд Дж. Келлі. Оцінка системи професійної підготовки державних службовців в Україні: Звіт, підготовлений на замовлення Світового банку за підтримки Центру сприяння інституційного розвитку державної служби при Головному управлінні державної служби України. – 2005.
5. Лукіна Т.О., Ляшенко О.І. Сутність категорії якості освіти в умовах реформування освітньої галузі // Зб. наук. праць. – 2003. – № 2. – С. 126 – 134.
6. Любимов Л.Л., Ларионова М.В., Кузьминов Я.И. Развитие совместных дипломов как средство достижения целей Болонской Декларации
[//http://www.bologna.mgimo.ru/](http://www.bologna.mgimo.ru/)

7. Ляшенко О.І., Лукіна Т.О. Стандарт якості освіти як методологічна основа державного управління загальною середньою освітою // Вісник НАДУ. – 2004. – Вип. 3. – С. 432 – 440.
8. Сенашенко В., Ткач Г. Болонский процесс и качество образования // <http://www.rcenter.spb.ru/bolonsk/articles/senashenko.shtml>
9. Ivanova G. Quality Management in Higher Education // Proceeding. The 48th EOQ Congress, Moscow, 2004.

Лукина Т.А.

Качество профессионального образования государственных служащих
Аннотация

В статье раскрываются основные направления обеспечения и улучшения качества профессионального образования государственных служащих.

Ключевые слова: качество профессионального образования государственных служащих, программы профессиональной подготовки государственных служащих, качество профессиональной компетентности государственного служащего.

Lukina Tetyana

Quality of vocational education of civil servants
Summary

The article describes the basic guidelines for ensuring and improving the quality of vocational training of civil servants.

Keywords: quality of vocational education of civil servants, training programs of civil servants, the quality of the professional competence of the civil servant.

Лукіна Т.О. Якість професійної освіти державних службовців // Матеріали наук.-практ. конф. за міжнарод. участю «Проблеми трансформації системи державного управління в умовах політичної реформи в Україні». - 31 травня 2006 р., м. Київ. – в 2-х т., - Т. 1. - К.: Вид-во НАДУ. – С. 377 – 378.